

PRAWO HANDLOWE

Mateusz Kabut

Katedra Prawnych Problemów Administracji i Zarządzania

Odpowiedzialność w prawie cywilnym

- Przesłanki odpowiedzialności:
 - **Zdarzenie z którym prawo łączy obowiązek naprawienia szkody**
 - **Powstanie szkody**
 - **Związek przyczynowy między zdarzeniem a szkodą**

Odpowiedzialność w prawie cywilnym

- Zasady odpowiedzialności:

- **Wina**

- **Ryzyko**

- **Słuszności**

Odpowiedzialność kontraktowa

- Odpowiedzialność kontraktowa powstaje w związku z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem umowy.
 - Art. 471. Dłużnik obowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej z **niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania**, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.
- Przykład
- Jan w umowie przewozu zobowiązał się dostarczyć Markowi towar do dnia 26.10 br. do godz. 7.00. W rzeczywistości dostawa miała miejsce o godz. 9.30.
 - Czy doszło do niewykonania lub nienależytego wykonania umowy?
 - Jeśli tak to proszę wskazać szkodę?
 - Czy sytuacja uległaby zmianie, gdyby opóźnienie wynikło z powodzi?

Odpowiedzialność kontraktowa

- Odpowiedzialność za pomocników
 - Art.474. Dłużnik odpowiedzialny jest jak za własne działanie lub zaniechanie za działania i **zaniechania osób, z których pomocą zobowiązanie wykonuje, jak również osób, którym wykonanie zobowiązania powierza.** Przepis powyższy stosuje się także w wypadku, gdy zobowiązanie wykonuje przedstawiciel ustawowy dłużnika.
- Rozszerzenie odpowiedzialności
 - Art. 473 § 1. Dłużnik może przez umowę przyjąć odpowiedzialność za niewykonanie lub za nienależyte wykonanie zobowiązania z powodu oznaczonych okoliczności, za które na mocy ustawy odpowiedzialności nie ponosi
 - § 2. Nieważne jest zastrzeżenie, iż dłużnik nie będzie odpowiedzialny za szkodę, którą może wyrządzić wierzycielowi umyślnie.

Opóźnienia a zwłoka

- W którym przykładzie opisane zostało opóźnienie, a w którym zwłoka?
- Jakie roszczenia przysługują Markowi w obu przypadkach?
 - Przykład 1: Jan kupił od Marka samochód. Powinien zapłacić za niego do 23.10 br. Ze względu jednak na poważną awarię systemu informatycznego banku Jana transakcja została zrealizowana dopiero 26.10 w godzinach porannych.
 - Przykład 2: Jan kupił od Marka samochód. Powinien zapłacić za niego do 23.10 br. Jednakże Jan zapomniał dokonać przelewu i dopiero 26.10 rano dokonał przelewu na konto Marka.

Opóźnienia a zwłoka

- Art. 481 § 1. Jeżeli **dłużnik opóźnia** się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.
- *Art. 477 § 1. W razie **zwłoki dłużnika** wierzyciel może żądać, niezależnie od wykonania zobowiązania, naprawienia szkody wynikłej ze zwłoki.*
- *§ 2. Jednakże gdy wskutek zwłoki dłużnika świadczenie utraciło dla wierzyciela całkowicie lub w przeważającym stopniu znaczenie, wierzyciel może świadczenia nie przyjąć i żądać naprawienia szkody wynikłej z niewykonania zobowiązania.*

Opóźnienia a zwłoka

- Przykład:
- Jan zobowiązał się dostarczyć Markowi sztuczne ognie na sylwestra za 100 zł. Jednakże Jan dostarczył sztucznie ognie dopiero 7 stycznia, przez co Marek musiał kupić sztuczne ognie w sylwestra znacznie drożej – za cenę 500 zł.
 - Co w tej sytuacji może zrobić Marek?

Odsetki

- *Art.359 § 1. Odsetki od sumy pieniężnej należą się tylko wtedy, gdy to wynika z czynności prawnej albo z ustawy, z orzeczenia sądu lub z decyzji innego właściwego organu.*
- Zakaz anatocyzmu
 - *Art. 482 § 1 Od zaległych odsetek można żądać odsetek za opóźnienie dopiero **od chwili wytoczenia o nie powództwa, chyba, że po powstaniu zaległości strony zgodziły się na doliczenie zaległych odsetek od dłużnej sumy .***

KLAUZULE UMOWNE

Kara umowna

- Art. 483. § 1. Można zastrzec w umowie, że naprawienie szkody wynikłej z **niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania niepieniężnego** nastąpi przez zapłatę określonej sumy (kara umowna).
- Przykład
- Jan w umowie przewozu zobowiązał się dostarczyć Markowi towar do dnia 26.10 br. do godz. 7.00. W umowie przewozu była zastrzeżona kara w wysokości 1000 zł. W rzeczywistości dostawa miała miejsce o godz. 9.30.
 - Jakie roszczenie przysługuje Markowi?
 - Co w sytuacji, gdy szkoda Marka będzie wyższa niż kara umowna?

Kara umowna

- *Art. 484. § 1. W razie niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania kara umowna należy się wierzycielowi w zastrzeżonej na ten wypadek wysokości bez względu na wysokość poniesionej szkody.*
- *Żądanie odszkodowania przenoszącego wysokość zastrzeżonej kary nie jest dopuszczalne, chyba że strony inaczej postanowiły.*
- *§ 2. Jeżeli zobowiązanie zostało w znacznej części wykonane, dłużnik może żądać zmniejszenia kary umownej; to samo dotyczy wypadku, gdy kara umowna jest rażąco wygórowana.*

Zadatek – nawet na urlopie

W dniu 2017-09-30 Villa Fortuna napisał(a)

Witam

Proszę o wpłatę zadatku: 400 zł do 3.10.2017. z dopiskiem zadatek Fortuna, nazwisko rezerwującego, termin pobytu

Zadatek

- Przykład 1:
- Jan zobowiązał się sprzedać Markowi samochód. Marek wpłacił Janowi 1000 zł zaliczki. Jan jednak zmienił zdanie i nie chce wydać Markowi samochodu?
 - Jakie roszczenie ma Marek w tej sytuacji?
- Jan zobowiązał się sprzedać Markowi samochód. Marek wpłacił Janowi 1000 zł zadatku. Jan jednak zmienił zdanie i nie chce wydać Markowi samochodu?
 - Jakie roszczenie ma Marek w tej sytuacji?

Zadatek

- *Art. 394 § 1. W braku odmiennego zastrzeżenia umownego albo zwyczaju zadatek dany przy zawarciu umowy ma to znaczenie, że w razie niewykonania umowy przez jedną ze stron druga strona może bez wyznaczenia terminu dodatkowego od umowy odstąpić i otrzymany zadatek zachować, a jeżeli sama go dała, może żądać sumy dwukrotnie wyższej.*
-
- *Art. 394 § 3. W razie rozwiązania umowy zadatek powinien być zwrócony, a obowiązek zapłaty sumy dwukrotnie wyższej odpada. To samo dotyczy wypadku, gdy niewykonanie umowy nastąpiło wskutek okoliczności, za które żadna ze stron nie ponosi odpowiedzialności albo za które ponoszą odpowiedzialność obie strony.*

Umowne prawo odstąpienia

- *Art. 395. § 1. Można zastrzec, że jednej lub obu stronom przysługiwać będzie w ciągu oznaczonego terminu prawo odstąpienia od umowy. Prawo to wykonywa się przez oświadczenie złożone drugiej stronie.*
- *§ 2. W razie wykonania prawa odstąpienia umowa uważana jest za niezawartą. To, co strony już świadczyły, ulega zwrotowi w stanie niezmienionym, chyba że zmiana była konieczna w granicach zwykłego zarządu. Za świadczone usługi oraz za korzystanie z rzeczy należy się drugiej stronie odpowiednie wynagrodzenie.*

Odstępne

- *Art. 396* Jeżeli zostało zastrzeżone, że jednej lub obu stronom wolno od umowy odstąpić za zapłatą oznaczonej sumy (odstępne), oświadczenie o odstąpieniu jest skuteczne tylko wtedy, gdy zostało złożone jednocześnie z zapłatą odstępnego.

Co doczytać

- *Oferta*
- *Aukcja*
- *Waloryzacja i zasada nominalizmu*

Dziękuję za uwagę!